

Min Bardoms Bakker.

Erindringer

*Journalist Jørgen Larsen
født 16/12 1925 i
"Skovsmose"*

A propos rejserne. De rejste altid i min barndoms land. Vi rejste op i Maginotlinjen kun 500 meter mod sydøst, og mange gange har jeg fået at vide, at min far var rejst ud til vesterenden af stuehuset, hvor han balancerende på to sammenknyttede hønsestiger var i gang med at kalke helt oppe under tagspidsen, hvor vort skiffertag mod syd og tagpapdækkede mod nord mødte gavlen i et sammenflækket træsystem. Inde bag gavlens store vindue i loftshøjden havde min bror og jeg vort værelse. Et af dem. Jeg sov ofte mod øst i loftsregionen, hvor der var et lille tagværelse, dog kun, når vi ikke "havde karl". Det var nemlig medhjælperværelset, og her lugtede der gevaldigt af sure piber og langskåret tobak. Vi havde bl.a. karl i 1938, da min søster var kommet til verden i forudgående oktober. Fra november 37 og til november 38 fik karlen kost og logi plus 500 kr. i årsgage. Det var en fyrstelig løn i forhold til det, som daglejer Johannes Hansen fik i kriseårene i tredivernes begyndelse. Hans dagløn var nemlig 75 øre pr. dag om vinteren og en krone til to om sommeren. Men så fik han maden, og han fik lov til at låne hestene til arbejde i sin egen lille bedrift. Og der vankede en steg, når der var slagtet lam eller gris.

Tilbage til rejseriet. Vi rejste selvfølgelig til Hjørring, på skoleudflugt, op til Johan og Louise i Vennebjerg, til Stine og Peter i Lønstrup. Og selvfølgelig til Stenshede hver anden søndag, eller så godt som. Vi rejste ned til Olga og Niels, til Christian Larsens og til Bjørnsbøl i Astrup, hvor mors bror, Ejnar, boede sammen med Eva og vore to dejlige kusiner, Lis og Edith. Senere kom Poul og Christian til. Men da var min bror og jeg "næsten blevet store", så de to drenge legede vi ikke med. Bjørnsbøl havde familiens bedste blommetræ, helt på højde med bedstemor Josefines berømte kirsebærtræ for enden af Stenshedes hønsehus. De store årlige rejser var foruden skoleudflugten turen op til Vennebjerg på Johans fødselsdag i juni, en tur med privatbanen til Lønstrup og så selvfølgelig den årlige dyrskuetur til Hjørring, hvor vi nogle gange sluttede af med en biograftur. Jeg kan huske, at jeg så "Vestervov" med Fy og Bi og "Rasmines bryllup" med Bodil Ipsen og Peter Malberg. Også turen til juleudstillingen hører til mine bedste minder. Den dag i Hjørring startede vi med keffe og kager på Willys konditori. Senere som journalist i Hjørring oplevede jeg bombesprængningen af konditoriet. På vor juletur og vor "rejse" til Vennebjerg kørte vi ofte i bil, nemlig med "andelssmeden"s gamle Ford T., der havde håndgas. En gang gik bilen i stå på en jernbaneoverskæring, men kort efter kunne vi rulle lystigt videre. Og ikke skyggen af et tog så vi.

En helt stor rejse oplevede jeg i 1935, da Lillebæltsbroen, altså den gamle, netop var blevet indviet. Vi var nede og se på broen, og vi spadserede over den. Vi kørte fra Mygdal før dag gry. Jeg kan tydeligt huske, hvorledes far, mor, Herluf og jeg en strålende sommermorgen spadserede op mod Søndre Skole. Allerede ved Vrangager, den sidste gård ved vor sandvej mod skolen, mødte vi Marius Gården, der var kørt os i møde i sin flotte bus. Snart havde vi samlet en mængde rejsedeltagere op, og så gik turen sydpå. Mest tydeligt fra denne tur husker jeg, da min kære bror satte i gallop ned ad "Himmelpinden" ved Trædballehus i Vejle. Han var den gang kun 5-6 år gammel. Og han faldt og slog sit ene knæ ret alvorligt. Det tog han dog tappert. Og han var i fin form under resten af turen. Trædballehus besøgte vi, fordi vi skulle se det sted, hvorfra der ofte var radiotransmissioner til det ganske land. Det hørte vi på vor nyanskaffede radio, som landpost Søren Olsen solgte os den dag, da smørret igen kom i en forholdsvis rimelig pris efter krisen først i trediverne. Til radioen hørte en akumulator, som vi skulle have opladet en gang imellem, og så gik turen den lange vej til Søren Olsen i Bjergby. Ham kom vi også sammen med privat. Han var mors ungdomsven fra det nordlige Mygdal. I mørke vinteraftener, ofte i regn og sne, gik det til Nedre Bjergby til en kop kaffe. Min bror og jeg var altid med på disse aftenudflugter, der gik til alle verdenshjørner i regionen Mygdal, Astrup og Bjergby. Jøla.

Radioens ankomst til hjemmet i midten af trediverne blev en oplevelse for os drenge. Vi havde jo ikke elektricitet, så radioen var altså batteri-drevet ligesom transistorerne i halvtredserne og tresserne, men på en mere kompliceret måde. Der skulle altså foruden selve batteriet også nævnte akumulator til. Det var den, vi skulle helt til Bjergby for at få opladet. Fik vi ikke gjort det i tide, så var der ingen radiosignaler at opfange. Betingelsen for, at signalerne kunne gå ind, var også den store luftantenne fra skorstenen og ud til en høj mast i havens udkant og så stikledning ind gennem vinduet til vor radio. Og det hele forsynet med isolatorer. Jeg kan ikke huske, hvad alt det kostede, men for vor familie, der ikke kendte meget til mange kontanter, var det uden tvivl en betydelig investering, som vi her gjorde.

Endnu i dag erindrer jeg mange af udsendelserne. Der var den skønne musik fra Wiwex i middagsstunden, og vi kunne høre gæsterne gaffel-rasle i baggrunden. Vi kunne altså følge med i københavnernes frokost-udfoldelser, mens vi selv ved den tid fik vor varme middagsmad. Der var Kaj Julians musik fra Kilden i Ålborg, og så Frederik Iversens Træballehus-polkaer fra Vejle, fra stedet, hvor min bror som tidligere nævnt tog sin lufttur fra Himmelpinden. Hvad ellers var der at høre? Alle samledes, når Familien Hansen var på programmet. Det var en gang om ugen. Og jeg husker Nic. Blædels udenrigspolitiske foredrag, der i slutningen af trediverne blev så farlige for Danmarks neutralitetsstandpunkt, at de blev stoppet. Det var på tysk foranledning. Stauning og Munk var i trediverne ligeså følgeagtige overfor tyskerne, som den radikale regering havde været under den første verdenskrig. Især mindes jeg to radioudsendelser. Den med vor berømte faldskærmsudspringer John Tranum den 7. marts 1935, da han fra en svimlende højde på 8000-9000 meter skulle springe ud over Sjælland. Han sprangt aldrig. Højt deroppe i luften mødte han døden, da is afbrød hans ilttilførsel. Vi ventede og ventede ved radioen. Hvad var der sket? Først mange minutter senere nåede flyet ned til jorden. Vi fik den sørgelige meddelelse om heltens død. Den anden udsendelse, der stadig står mejslet ind i min hukommelse, var en transmission fra BBC via Statsradiofonien. Det var Edward den Ottendes abdikationstale den 11. december 1936, og få timer senere drog han som Hertug af Windsor på en destroyer bort fra England. Vi forstod ikke, hvad han sagde, men vi fik straks en oversættelse. Det var et drama af format. Vi følte alle os ved radioen i den lille dagligstue på en bondegård i Mygdal, at vi mærkede historiens vingesus. En angelsaksisk journalist sagde den aften i London : - Det er den største nyhed siden opstandelsen.

På et eller andet tidspunkt må jeg vel standse disse radio-erindringer, men forinden vil jeg dog nævne Aksel Dahlerups "Hørebillede fra Dagliglivet" og Gunnar Hansens reportager fra olympiaden i Berlin, da han omtalte vidunderlige Ragnhild Hveggers sølvmedalje, hende, der senere blev til "Den gyldne torpedo" og hentede massevis af VM-svømmerekorder hjem til Danmark, og "Lille henrivende Inge"s bronzemedalje. De to svømmepiger var vore heltinder den sommer. Tolv år senere sendte andre skønne svømmepiger i London igen Dannebrog til tops på et OL-stadion, og da var Gunnar Hansen blevet så berømt, at han havde fået et "Nu" tilføjet i sit navn. Jøla.

Det var en del radio-minder. Sammenholdt med alt det, som jeg tidligere har skildret, giver det et broget og, synes jeg, ganske spændende billede af min skønne barndom blandt Mygdals bakker. Jeg kunne føje meget andet til, men et sted skal man vel stoppe. Dog er der ting, som må med, når det gælder min unge lege-tilværelse i Skovsmose og omegn. Som f.eks. i tredivernes midte, da vi syede et stort cirkustelt af fars salpetersække, et telt med en vældig mast i midten. Det gav forestillinger en sommer igennem. Og vi børn var på artist-programmet. Selv optrådte jeg med et faretruende nummer. En bæk var opstillet i teltet mellem tilskuerpladserne. Oven på bænken anbragtes en trebenet malkestol. Og oven på den stod jeg på et ben, helt oppe under cirkuskuplen. Og deroppe "spiste jeg barberblade". Jeg gemte det farlige blad bag tungen. Utroligt, at jeg ikke skar mig. Vort cirkustelt med mandskab tog på tourne, nemlig til Lille Kobbersholt. Teltet transporteredes frem og tilbage med mælkevognen, der hver dag kørte mellem gårdene for at opsamle sødmælks-leverancerne til mejeriet i Astrup, fem-seks km borte. Mælken leveredes i de såkaldte junger. Og hjem i dem kom der så skummetmælk til grise og kalve og kærnemælk til vor husholdning. Med mælkevognen kom også vort smør, i topundspakker, og smørret var netop kærnet på andelsmejeriet i Astrup. Vi var ofte med derude. Og jeg mindes stadig dampmaskinen, der trak hele foretagendet. Den store kærne i mejeriets midte producerede vort herlige smør, der ved forårstide skiftede farve. Om vinteren var smørret lidt "blegt". Om foråret kom det meget gule "græssmør", der var affødt af, at kærne var kommet ud på de saftige græsmarker efter indbindingen om vinteren, hvor de levede af tørt hø, lidt kraftfoder, roer og halm. Det var altid en festdag, når vi skulle nyde det første "græssmør".

Vor kost på landet den gang, og især i kriseårene først i trediverne, var ret enkel og måske lidt ensformig, selv om far som nævnt altid sørgede for frisk kød til søndag. Ellers blev kødet hentet fra saltkarret i kælderen. Det var jo før fryseskabenes tid. Kun de aller fineste i byerne og på godserne havde fryse-kapacitet. Flæsket fra saltkarret var meget salt. Et stykke flæsk blev hentet op, og så blev et passende antal skiver skåret af, nok til at dække en middag, og flæskestykkets rest gik tilbage til saltkarret. Vi kunne godt få stegt flæsk tre-fire gange om ugen. Ellers stod middagen på brunkål, hvidkålssuppe m.v. Og til efterret var der grød, bl.a. byggrød. Det var herligt om sommeren, når der var friske bær til rødgrød. En mærkedag var også, når de første nye kartofler kom på bordet, efter at vi gennem mange måneder havde levet af de gamle fra året før. De gamle var grå og triste, havde mange sorte pletter, og ofte havde de fået frost under opholdet i den udendørs roekule. Så smagte de sødligt. Der var også dage uden kartofler. Det var, når vi ikke i tide havde fået nogle hentet ind fra roekulen, der så viste sig at være så tilfrosset, at vi ikke kunne trænge ind i den, når vi i sidste øjeblik skulle sikre os middagsmaden. Så måtte vi spise rugbrød til flæsket. Det var kedeligt. Bedst var det med maden i august, september og oktober, når mors mange hanekyllinger, der kun var til slagtning, skulle spises. Så kunne vi godt få kyllingesteg flere gange om ugen. Og det var lækre, store møddingskyllinger, ikke det fjerkræ-pjat, der spises i dag. Kun ude på landet i Frankrig har jeg efter krigen fundet kyllinger, der smagte ligeså dejligt som mors hanekyllinger fra trediverne. Til disse fik vi nye kartofler, brun sovs opbagt i smør og "rysteribs" eller solbørsyltetøj. Vi havde også mange hindbærbuske, og hindbørsyltetøjet var det store nummer. Vi havde ikke jordbær. Men det havde moster Olga og onkel Niels i Degnbøl Mølle. Det var skønt, når vi var inviteret til jordbærgilde i møllen, og så fik vi også leget meget med fætter Henning og fætre og kusine Tove på Degnbølgård. Det med hønsene, som jeg kom fra, var en sag helt for sig selv. Vore høns lagde jo ikke æg hele året. De holdt en vinterpause. Og jeg kan huske, at mor gemte mange æg på loftet til julebagningen. Jøla.

A propos julen. Ude på gårdene tog man fat på helligdagsforberedelserne i meget god tid. Bl.a. kan jeg huske, at mor "lagde" dejen til de brune kager, eller som vi kaldte dem, sirupskagerne, uger før jul, for denne dej skulle stå og "trække", som de sagde. Og der var et ritual for jule-kampagnen. En dag bagtes altså de brune kager, en anden dag pebernødderne, og en af de seneste dage ind under jul alle de andre og finere småkager, såsom vanilakransene, sukkerkringlerne, tekagerne m.v. En speciel dag var det altid, når fedtstoffet kogte i jerngryden på komfuret. Det var klejnebagningens tid. Julekringlen med masser af rosiner og sukade hørte til slutbagningsprogrammet. Forinden var der bla. bagt lagkagerne, den hvide og den brune, sidstnævnte benævnt sirupskagen. Ofte var der også en kakaolagkage imellem, min yndlingskage blandt lagkagerne. Den hvide blev pyntet med flødeskum, de andre med glasurer i hvidt eller brunt. Og formkagerne bestod af bl.a. en krydderkage og "marmorkagen", der blev til på den måde, at noget af den hvide dej blev blandet op med kakaopulver. Den fineste formkage var søsterkagen, der kun blev bagt til jul og påske, for den var dyr at fremstille med bl.a. masser af smør. Den kage elskede jeg. Og den havde mor ofte bagt til mig senere i livet, bl.a. når jeg kom hjem på orlov fra Hæren eller som ung journalist kom på feriebesøg i Skovsmose og Skallerup, fra henholdsvis Holbæk eller Kolding. Det var en kage, som vi ikke så i de smørfattige krigsår. I smag mindede denne kage om en tysk Christstollem.

Der er meget andet knyttet til juleminderne, bl.a. rengøringen og fernisering af de store trægulve, der juleaftensmorgen skinnede og duftede langt væk af lak og farvestoffer. Juleaftensdag ved minat, når vore sidste gæster havde forladt os, så var al den skønne fernis næsten slidt af gulvene. Det var jo mors fødselsdag juledag, og så samledes hele familien i Skovsmose. Næste morgen savnede vi vor kaffekande. Juledagsaften var jo samtidig Sct. Stefans Aften, og så måtte man ligesom nytårsaften og helligtrekongers aften gemme de ting, der hørte næste dags morgen til, altså kaffekanden og ude i stalden trillebøren. Juleaften samledes vi ved 19-tiden om det med juledug pyntede spisebord, og røde og hvide stearinlys blafrede lystigt sammen med hængelampen, der sendte sit hvid-røde skær ned over juleduggen, flæskestegen, risengrøden og mandelgaven i form af en marcipangris eller lille æske fyldte chokolader fra Galle & Jessen. Til maden nød vi bryggeriet Vendias juleøl, hvidtøl, som vi hentede på bryggeriet i dagene op til jul. Vi havde vort eget ølanker, som blev fyldt op til jul og påske. Til julefrokosterne fik vi bl.a. islandske bidesild, frikadeller, medisterpølser og kold flæskesteg enten fra bibben eller kam. Der var græskar, asier og solbær- og ribsbærsyltetøj til. Vi drenge fik hver en god julegave juleaften, og bl.a. kan jeg huske min fornemme blikluksusbil med lys på i form af to lømmelampepærer, der fik næring af et batteri, der var placeret under bilens bund. Et vældigt mekanisk fremskridt i tredivernes midte. Vi fik også ingeniørsæt fra Mekano. Juleaften blev der læst op af de bøger, vi gennem skolen fik lov til at købe inden jul. De var helt fyldt op med skønne julefortællinger, juleromantik og juleminder fra fortiden, da der var snestorme til, og da folk var rigtig fattige, men alligevel til sidst gennem godgørenhed fik et lille julelys og en julesteg. Og beretningen fra herregårdene, hvor folk og tyende samledes, og hvor adelsmanden lod sin nåde lyse over dem. Og den lille flinke og søde præstedatter, der juleaftensdag gik rundt til sognets fattige med gaver. I bedste "Nøddebo Præstegård"-stil. Til julens minder hører også skolens juletræsfest et par dage før jul og forsamlingshusets fest Fjerde Juledag med godteposer og sangleje. Far var med i bestyrelsen, så han måtte i god tid ned i huset for at pakke godteposer. Festen startede kl 17 og varede til kl. 23. En af julens store dage.

Forsamlingshusets juletræ gik helt til loftet, og det gjorde skolems juletræ også. De var begge pyntede med bl.a. fehår, et produkt, der kunne minde om vore tiders glasuld. Det kunne klø noget så gevaldigt, hvis man fik det på huden. Det samme gjaldt på vort eget træ, der også hvert år blev velsignet med fehår. Vort juletræ, der altid i sidste øjeblik blev hentet i omegnens plantager, måtte ofte renses for sne, inden det kom ind i stuen. Og juletræs-foden var et par brædder, som far hamrede på stammen. Jeg pyntede i flere år træet, mens far og mor var ude for malke køerne og give alle dyrene et ekstra godt julefoder. Jeg husker, at vore heste hver fik et dejligt havreneg. Vi havde ikke tid til at gå i kirke juleaften. Og de fleste steder på landet var der overhovedet ikke juleaftensgudstjenester. Sådanne hørte i høj grad byerne til. På landet tog man først rigtigt fat på gudstjenesterne julemorgen. Vi samledes omkring vort eget juletræ med de hvide og røde stearimlys, og det skete, så snart julemiddagen var overstået, og der var blevet vasket op. Forinden havde min bror og jeg fået gaver. Dem kunne vi ikke vente på. Vi sang julesalmer, ikke julesange. Og far og mor kunne alle de gamle julesalmer udenad. Dem havde de terpet i skolen, indtil de "sad fast". Det samme overgik vi brødre. Hos de gamle Johanne Lauridsen havde vi simpelthen salmevers for, som det hed sig. Og de blev gennemgået, indtil vi kunne dem fuldt og helt. Være var det, at vi skulle lære i snesevis af skriftsteder udenad. Det fra Luthers lille katekismus, en af de første skolebøger, der skulle købes. Endnu før blev skolens lille salmebog anskaffet. Vi betalte den gang alle skolebøger og skriverskaber selv. Julen varede ved til efter helligtrekonger. Vi fik pæn middag helligtrekongers aften, på samme måde som juleaften og nytårsaften. På helligtrekongersdag blev juletræet tændt for sidste gang. Anden helligtrekongers dag røg det ud i haven, hvor det nåleløst blev genfundet, når sneen var forsvundet.

Om vinteren var der ikke så meget at bestille på landet. Så i januar og februar holdt man de årlige middage for naboer og bekendte. På de dage blev der fodret og malket tidligt, og ved 19-tiden indfandt gæsterne sig. De fik altid en steg og så en dessert, mange gange citronfromage. Og senere på aftenen kaffe og kager. Mange slags bagværk kom på bordet. Mor havde rigtigt travlt i dagene op til disse middage. I Skovsmose blev gæsterne som regel delt op i tre hold. Dem nord og vest for gården udgjorde et middagshold, dem syd og øst for et andet hold, og den tredje aften mest unge, bl.a. nogle af de søde piger, som serverede for mor. Især var vi glade for Alfreds Herdis og Doris, der ofte kom i Skovsmose, også som barnepiger for vores lillesøster. De to piger var med på noderne. De sang mange populære sange for os. Bl.a. "Jeg har elsket dig så længe, jeg kan mindes" fra Viby-filmen "Mille Marie og mig". Den forærede de mig også teksten til, skrevet på en net diktatside fra en skolebog og med den smukke håndskrift, som de to piger mestrede. De to var også mine gode legeskammerater i sne og tindrende frost og i fuldmåneskin, når vi næsten til midnat muntrede os med kælkene på de store bakker. Også lærerens datter, Kirstine Møll, var så med. Hendes søde mor var ikke altid så glad for, at Kirstine kom så sent hjem.

For et moment lige tilbage til vinterfesterne på gårdene. Mor og far var altså "demokrater" og inviterede med udgangspunkt i verdenshjørnerne. Sådant var det ikke på en af gårdene i nærheden af os. De inviterede med udgangspunkt i "hvor mange stjerner, man havde på skulderen", som vi sagde i høren. Den første aften kom "de helt fine", dvs. proprietær Holmen fra St. Kobbersholt, præsten, læreren og lærerinden, Vrangagers, der havde mange penge, og bl.a. Ejnar Stockholm og frue, der havde meget præsentable slægtsårer til de gamle familier i det nordlige Mygdal. På den anden aften samlede man så alle gårdejerne, bl.a. var far og mor så med. Tredie aften var helliget husmænd og landarbejdere og unge. Fantastisk at tænke tilbage på.

Blandt årets begivenheder derude på landet i min barndoms dage mellem bakker og skove hørte naturligvis også høst-festerne. Den dag, det sidste korn blev mejet, var der om aftenen "opskånings-gilde". Om bordet samledes alle dem, der var til stede den pågældende dag og havde bidraget til arbejdet. De fik varm mad om aftenen med hvidtøl og saftevand fra nyhøstede bær. Der var også rødgrød på bordet med fløde fra egne kreaturer, skummet fra mælkejungen efter malkningen. Det var vist ikke helt "lovligt", men alligevel...Det store høstgilde kom først efter indhøstningen. Og så var alle i høsten implicerede med, og daglejernes koner og børn var også inviterede. Så fik vi oksesteg eller flæskesteg og dessert. Og der sluttedes med kaffe og bagværk. Bordet var pyntet med kornstrå fra de sidst indkomne neg. Så åndede alle befriede op. Specielt, når det begyndte at regne om aftenen. Det er vel nok godt, at kornet er i hus, sagde de i munden på hinanden.

Far havde altid mange daglejere og hjælpere til stede. Der var ganske unge fyre, såsom Laurits Jensen fra Togegård, der senere blev en kendt automobilforhandler i Hjørring. Peter Nielsen fra Bukhuset og hans brødre fra Hirtshals, alle fiskere uden arbejde, var faste bestanddele af høst- og tærskeskaren i Skovsmose. Også Antons og Emils knægte fra nabogårdene var med. Og så var der naturligvis den faste daglejer, Johannes Hansen, senere kendt som en af Hjørring-egnens store handelsmænd. Hans søn, Niels Møller, var vor faste legekammerat. Mor havde rigtigt travlt med at lave mad og servere for de mange hjælpere, der også talte Niels Bidstrup og "Lille Alfred", Doris og Herdis flinke far, der elskede at skrå, og som arvede al "udkrasning" fra fars krumme pipe. Også cigarstumper var med i leveringen. Mor serverede formiddagsmad ved 10-tiden, middagsmad ved 13-tiden, eftermiddagskaffe og aftensmad. Hun var sur de dage, der ikke blev tærsket, men tiden gik med at få vor berømte petroleumsmotor til at starte. Alle samledes omkring maskinen, og de råbte i munden på hinanden: -Den skal have en "snaps" til. Motoren startede nemlig på en "snaps" af benzin. Det blev til mange sådanne, inden det store svinghjul begyndte at rotere for alvor og der lød liflig sang fra tærskværket inde i loen. Motoren stod udenfor i blæst og regn, og en lang drivrem forbandt den med tærskapparaten. De mange medhjælpere i høsten, ofte damer, "bandt op" efter slåmaskinen, som far kørte. Ved hjælp af et pedalsystem og en opsamler placerede han de nydeligste kornbunker i slåmaskinens kølvand. Hjælperne fulgte maskinen og bandt negene med strå. Disse strå holdt negene sammen lige til den dag, der skulle tærskes om vinteren. Så blev de revet op og gik med i processen, og mange sække korn og megen halm kom ud af arbejdet. Kornsækkene blev båret op på hestestaldens og stuehusets lofter, hvor kornet blev hældt ud og lå og tørrede, indtil det igen blev fyldt på sække og kørt til Degnbøl Mølle til formaling. Vi havde altså også selv en kværn, og i hast klarede vi det fornødne grisefoder ved hjælp af den. Den var meget smukt malet gul. Far elskede maskiner, der skinnede. Det gjaldt også vore køretøjer. Jeg har tidligere nævnt luksusslæden. Vi havde også en ponyvogn. I den kørte vi bl.a. til Hjørring, også om vinteren, og så var far og mor iført deres imponerende kørekapper. Min bror og jeg sad på forsædet iført pelshuer og frakker.

Hestenes seletøj skinnede, når vi kørte ud. Det blev nemlig sværtet med en speciel "maling". Seletøjet blev holdt i orden af en gammel mand, der "rejste" fra gård til gård. Han boede som regel hos os i to-tre dage og fik altså mad og logi samt "en lille skilling". På tilsvarende måde kom der en gammel kone til huset. Hun reparerede sengetøj, dyner og andet for mor. Også hun var der som oftest i flere dage. Der var mange omrejsende, der gæstede os, således de velkendte uldkræmmere fra Herning-egnen. Flere af dem blev senere i efterkrigstidens ekspansionsperiode til kendte fabrikanter i Herning, Ikast og Hammerum.